

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№6 (543)
листопад–грудень
2018

Головний науковий редактор:
академік НАН України *В.А.СМОЛІЙ*

Наукова рада:

Андреа Граціозі (Неаполь, Італія), *Зенон Козут* (Едмонтон, Канада),
В.М.Литвин (Київ), *С.М.Плохій* (Кембридж, США), *Анджей Поппе* (Варшава,
Польща), *О.О.Рафальський* (Київ), *В.Ф.Репринцев* (Київ), *В.С.Степанков*
(Кам'янець-Подільський), *Т.Г.Тайрова-Яковлева* (Санкт-Петербург, Російська
Федерація), *П.П.Толочко* (Київ), *Б.М.Флора* (Москва, Російська Федерація)

Редколегія:

Г.В.Боряк, *В.Ф.Верстюк*, *С.В.Віднянський*, *В.М.Горобець*, *О.І.Гуржій*,
В.М.Даниленко, *О.М.Донік* (заст. гол. ред., відпов. за вип.), *С.В.Кульчицький*,
О.Є.Лисенко, *М.Р.Литвин*, *І.К.Патриляк*, *Р.Я.Пиріг*, *О.П.Рєєнт* (заст.
гол. ред.), *В.М.Ричка* (заст. гол. ред.), *О.С.Рубльов* (заст. гол. ред.), *П.М.Сас*,
В.Ф.Солдатенко, *В.П.Трощинський*, *О.А.Удод*, *Ю.І.Шановал*

Наукові редактори:

канд. іст. наук *О.М.Донік*, д-р іст. наук *О.П.Рєєнт*,
д-р іст. наук *В.М.Ричка*, д-р іст. наук *О.С.Рубльов*

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол №14 від 29.11.2018 р.

Відповідальний секретар:

В.В.Григор'єв

Електронна версія:

www.history.org.ua

Редактори:

В.В.Григор'єв
О.М.Донік

«УІЖ» індексується в міжнародних
наукометричних базах даних:
EBSCO, Google Scholar,
Slavic Humanities Index, РИНЦ

Макет і верстка:

А.О.Михайлова

Формат 70x100/16
Гарн. Century Schoolbook
Папір офсет. №1. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид.арк.21
Тираж 400 прим. Зам. №178
Підписано до друку 26.12.2018 р.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №263 видане Держкомвидавком
України 14.12.1993 р.

Віддруковано з оригінал-макета
у ТОВ «ДІА»

Свідоцтво ДК №1149
від 12.12.2002 р.
Адреса: вул. Васильківська, 45, оф.400
м. Київ, Україна, 03022
Тел./факс: +380 (44) 257-16-15
E-mail: dia_1997@ukr.net

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL

Institute of the History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research.
Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor-in-chief Valerii Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevs'koho, office 501, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. +380 (44) 278-52-34, fax +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 501, Київ, Україна, 01001
Тел. +380 (44) 278-52-34, факс +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Науковий журнал. Заснований 1957 р. Виходить 6 разів на рік. © Редакція «УІЖ»

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

*До 100-річчя
Національної академії наук України*

Ясь О. Ідея академії в українській науковій і громадській думці кінця XIX – початку XX ст.: тексти та контексти	4
Іваненко О. Роль міжнародних зв'язків університетів у становленні академічної науки в Україні на початку XX ст.....	33
Папакін Г. Гетьман Павло Скоропадський та Українська академія наук: проблема пошуку президента	53
Байкеніч Д. Десятирічний ювілей ВУАН: підготовка та втілення (1928–1931 рр.)	73
Старовойт С., Яременко Л. Історія та сьогодення архіву української академічної науки	95
Томазов В. Патони (Паттони) та Паттон-Фантон-де-Веррайони: генеалогія роду	117

***

Бондарчук П. Євангельські християни-баптисти в УРСР (середина 1940 – середина 1980-х рр.): взаємини з владою, особливості та трансформації релігійного життя	145
Дрозд Р. (Слупськ, Польща). Проблеми взаємовідносин поляків та українців у ПНР (1947–1989 рр.).....	168

МЕТОДОЛОГІЯ. ІСТОРІОГРАФІЯ. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

Колесник І. Соціальна теологія: виклики доби глобалізації 182

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ

Terra Ucrainica: Історичний атлас України і сусідніх земель: Від кімерійців до сьогодення (**Д.Ісаєв**) 205

Гнатенко Л. Палеографічно-орфографічна атрибуція української рукописної книги: Уставні та півуставні кодекси кінця XIII – початку XVII ст. (**Ю.Мицик**) 210

Ціпко С. Голодуюча Україна: Канадська реакція на Голодомор (**С.Кульчицький**) 213

Маврін О. Неочікувані здобутки втраченого часу: теорія і методика археографії в УРСР (40-ві – 80-ті роки XX ст.) (**А.Курдон**)..... 221

ХРОНІКА

Боровець І. (Кам'янець-Подільський), Боряк Г. (Київ), Віднянський С. (Київ). Міжнародний круглий стіл «Розпад Австро-Угорської монархії та проблеми національного державотворення у Центрально-Східній Європі: До 100-річчя утворення ЧСР, УНР, ЗУНР і відродження Польської держави» та чергове засідання Комісії істориків України і Словаччини 229

Алфавітний покажчик матеріалів, надрукованих у журналі у 2018 р. 237